

שי עולמות

העלון השבועי של ישיבת "נצח מאיר" ישיבתו של הרה"ח שמעון יוסף הכהן ויזנפלד שליט"א

רח' הרב סלנט 7, ירושלים, טל' 050-4161022

ולא יתן שינה לעיניו ולעפעפיו תנומה. אמרו חכמים דרך רמז זאת התורה אדם כי ימות באוהל, אין התורה מתקיימת אלא במי שממית עצמו באהלי התורה וכן אמר שלמה בחכמתו (קהלת ב, ט) אף חכמתי עמדה לי, תורה שלמדתי ב"אף" - עמדה לי ע"כ וזה בחי' מ"ש חז"ל (פרקי רבי אליעזר הגדול, פ"א בתחילתו) מעשה ברבי אליעזר בן הורקנוס שהיה חורש בטרשים. ישב לו והיה בוכה, אמר לו אביו מפני מה אתה בוכה? אמר לו שאני מבקש ללמוד תורה, אמר לו והלא בן עשרים ושמונה שנים אתה וכו' הלך לו לירושלים אצל ר' יוחנן בן זכאי

וכו' עשה שמונה ימים ולא טעם כלום, עד שעלה ריח מפיו, א"ל ר' יוחנן בן זכאי כשם שעלה ריח פיך מלפני, כך יעלה ריח חוקי תורה מפריך לשמים, וע"ש בהמשך שבסוף היה רבי אליעזר בן הורקנוס יושב דורש ופניו מאירות כאור החמה, וקרנותיו יוצאות כקרנותיו של משה, ואין אדם יודע אם יום ואם לילה, בא ר' יוחנן בן זכאי מאחוריו ונשק על ראשו, אמר "אשריכם אברהם יצחק ויעקב שיצא זה מחלציכם. וכו' אמר ר"א לא ביקשתי מלפני הקב"ה לא קרקעות ולא כסף וזהב אלא תורה בלבד שנאמר (תהלים קיט, קכח) על כן כל פקודי כל ישרתי, כל אורח שקר שנאתי. (שם, צז) מה אהבתי תורתך כל היום היא שיחתי.

בברכת התורה וכמו"ס שמעון יוסף הכהן ויזנפלד

תיקון הכללי

שלח מלך ויתירוהו, מושל עמים ויפתחהו. פשוטו ידוע שעל פרעו קאי. ויש כאן רמז שכל מי שנמצא במאסר ובמצוקה, אסור בתאותיו ומידותיו הרעים, מי שיכול להצילו

הרי הוא הצדיק, ת"ח האמת, שהוא המלך, מאן מלכי רבנן (גיטין סב, א), בחי' (דברים לג, ה) ויהי בישורון מלך. וגם הצדיק נקרא "מושל" בבחי' (מועד קטן טז, ב) מי מושל ביד צדיק. שמו אדון לביתו, ומושל בכל קנינו. כך מן השמים מסבבים שיהודים בכל גלות ומקום שנמצאים - יש להם הבחינה הזאת שמאשפות ירים אביון, ונעשים אדונים לאדוניהם. ומכאן יש ללמוד התחזקות גדול, וכמ"ש רבינו ז"ל (ליקוטי מוה"ר"ן סימן עט, משיבת נפש אות לו ועוד) יש ענין שנתהפך הכל לטובה. וכל מה דעביד רחמנא לטב עביד: ויש כאן רמז להתנהג בדרכי המוסר ובדרך ארץ ש"אדון" יהי בביתו, וכמ"ש להיות כל איש שורר בביתו (אסתר א, כב) דייקא, אבל בבית אחרים התנהג בעונה יתירה, ובדרך ארץ, וכל מה שיאמר לך בעל הבית עשה (פסחים פו, ב). וכן "מושל" יהי בקנינו ורכושו, ולא יעשה בעל וואטעווען ולהתנהג כבעל הבית ברכוש זולתו. ואע"פ שהדבר פשוט, הרבה טועים.

(מתוך תיקון הכללי בהוצאת נצח מאיר)

ירושלים עיה"ק תורת בב"א. יום ו' עש"ק לסדר חוקת לכבוד ... אחרשה"ט!

בעזרת ה' אכתוב לך משהו השייך לפרשת השבוע. "זאת התורה אדם כי ימות באוהל" (כמדובר יט, יד).

איתא בלקוטי מוה"ר"ן (קמא סימן קא) כי צריך האדם להתייגע בתורה ולהמית עצמו עליה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (ברכות סג:): על פסוק (כמדובר יט, יד) "זאת התורה, אדם כי ימות באוהל" - אין התורה מתקיימת אלא במי שממית "עצמו" עליה, דהיינו עצמיותו (וגשמיותו) דהיינו המידות הרעות והתאוות הרעות שמהם כל הפגמים, כי צריך להתייגע בתורה, עד שיזכה להבין (היטב היטב) אותה, דהיינו שיצא מבחינת 'אנפין חשוך', שהם הענביות והגסות ומידות ותאוות רעות, שהם בחינת חשכות והסתרת והידיעה, לבחינת 'אנפין נהירין' שהם בחינת קדושת ישראל הרחוקים בשרשם מכל המידות והתאוות הרעות, שהם בחינת חשכות והסתרת הידיעה לבחינת 'אנפין נהירין' שהם בחי' נהירין' - ואז נקרא 'אדם' בחי' "זאת התורה אדם", היינו ע"י התורה נקרא אדם, בבחי' מ"ש חז"ל (יבמות ס: סא.) אתם קרויים אדם ואין העכו"ם קרואים אדם, וכמ"ש (יחזקאל לד, לא) ואתן צאני צאן מרעיתי, אדם אתם, כי עיקר שם אדם זוכים ע"י התורה, שהיא בחינת אנפין נהירין, שהוא ההיפך מכל המידות והתאוות רעות, שעל שם זה נקראים אדם, בחי' זאת תורת האדם, אבל העכו"ם הרחוקים מחכמת התורה, מאנפין נהירין, כי הם בחי' אנפין חשוכים, כי הם משוקעים בכל המידות הרעות והתאוות הרעות, ע"כ אין קרואים



פרשת חוקת

"מַעֲמָה כִּי טוֹב סַחְרָה"

"מַעֲמָה כִּי טוֹב סַחְרָה" (מִשְׁלֵי ל"א) הִינּוּ תַּכְּתָּה כְּשִׁמְעֵמִין טַעַם הַתּוֹרָה שֶׁל הַצַּדִּיק הַאֲמֵת, שׁוֹב "לֹא יִכְבֶּה בְּלִילָה נֶרְה", הִינּוּ אֶה-עַל-פִּי שְׁאֲחֲרֵי כֶּף יִמְנַע וְלֹא יִתְקַרֵּב אֵלָיו וְיִהְיֶה רְחוֹק מִמֶּנּוּ (שְׁנֵהוּ בְּחִינַת לִילָה וְחֶשֶׁד), אֶה-עַל-פִּי בְּנֵי לְעוֹלָם יֵאָדָר לוֹ אוֹר הַתּוֹרָה, שְׁמַעַם קִצַּת מִמֶּנָּה בְּהִיּוֹתוֹ אֲצִלּוֹ. וְהֵנוּ: "מַעֲמָה כִּי טוֹב סַחְרָה" תַּכְּתָּה כְּשִׁמְעֵמִין "כִּי טוֹב סַחְרָה", שֶׁהוּא הַתּוֹרָה שֶׁל הַצַּדִּיק, שֶׁהַסַּחְרָה שֶׁלּוֹ, הִינּוּ הַתּוֹרָה שֶׁלּוֹ, מַעֲמָה טוֹב, אִין שׁוֹב לְעוֹלָם "לֹא יִכְבֶּה בְּלִילָה נֶרְה", כִּי תָמִיד תָּאִיר לוֹ אוֹר הַתּוֹרָה שְׁמַעַם אֲצִלּוֹ, אֲפִלּוּ בְּלִילָה, הִינּוּ בְּעֵת הַהִתְרַחֲקוֹת, שֶׁהִיא בְּחִינַת לִילָה, כִּי לֹא יִכְבֶּה בְּלִילָה נֶרְה לְעוֹלָם וָעֶד.

(ליקו"מ רפה)

אדם וכנ"ל כי עיקר בחי' אדם, הוא בחי' השכל האמיתי שזוכים להשיג, דהיינו חכמת התורה הקדושה. וזה בחי' מ"ש חז"ל (שבת פג:): זאת התורה אדם כי ימות באוהל, אמר רבי יונתן לעולם אל ימנע אדם את עצמו מבית המדרש ומדברי תורה, ואפילו בשעת מיתה שנאמר זאת התורה אדם כי ימות באוהל, אפילו בשעת מיתה תהא עוסק בתורה. וכתב הרמב"ם (הלכות תלמוד תורה פ"א ה"ח) כל איש מישראל חייב בתלמוד תורה, בין עני בין עשיר, בין שלם בגופו בין בעל יסורין (ושמעתי בארגונינה, בשנת תשי"ג בערך, מי ששאל, במאי עסקינן, אם כשאין סכנה - פשיטא, אלא לאו עסקינן אפי' במצב של סכנה) בין שהיה זקן גדול שתשש כוחו. (ושם ה"ט) גדולי חכמי ישראל היו מהן חוטבי עצים, ומהן שואבי מים, ומהן סומין, ואעפ"כ היו עוסקים בתורה ביום ובלילה. (ושם ה"י) עד אימתי חייב ללמוד תורה? עד יום מותו, שנאמר (דברים ד, ט) ופן יסורו מלבבך כל ימי חיך (ושם פ"ג ה"ב) אין דברי תורה מתקיימים במי שמרפה עצמו עליהן, ולא באלה שלומדים מתוך עדין ומתוך אכילה ושתייה, אלא במי שממית עצמו עליהן, ומצער גופו תמיד

לע"נ הכיבה בת תמו ע"ה * לע"נ לפורטונה בת מול ע"ה

מדרש

זאת חקת (כמדבר יט, ב), זה שאמר הכתוב (איוב יד, ד): מי יתן טהור מטמא לא אחר, כגון אברהם מתרח, חוקה מאחיו, יאשיה מאמון, מרדכי משמעיה, ישראל מעובדי כוכבים, העולם הבא מעולם הזה. מי עשה כן, מי צנה כן, מי גזר כן, לא יחידו של עולם, תמן תנינן, בהרת פגריס באדם, טמא, פרהה ככלו, טהור. מי עשה כן, מי צנה כן, מי גזר כן, לא יחידו של עולם. תמן תנינן האשה שמת ולדה במעייה והושיטה החיה את ידה ונגעה בו, החיה טמאה טמאת שבעה והאשה טהורה עד שיצא הנולד. המת בבית הפית טהור, יצא מתוכו הרי הוא טמא, מי עשה כן, מי צנה כן, מי גזר כן, לא יחידו של עולם. תמן תנינן העוסקין בפרה מתחלה ועד סוף מטמאין בגדים, היא גופה מטתרת בגדים. אמר הקדוש ברוך הוא, חקה חקתי גזרה גזרתי, אי אמת רשאי לעבר על גזרתי.

(כמדבר רבה יט, א)

מכתבך קבלתי בזאת השעה, ואין לי פנאי להשיבך, אף מגדל תשוקתך ההכרח למלאות רצונך להשיבך איזה דבר על כל פנים.

והנה צערי גדול מאד מענין היסורים שלך מחלשת זונתך תהיה, ומענין אדעס, אף כבר ידעתי היטב בברור גדול שכל העולם מלא יסורים וכו' פנדבר בינינו הרבה בזה. וכבר שמעתי ממנו ז"ל שכל היסורים שלו הוא יודע אותם מקדם וכו' ולולא זאת היה קשה לו לקבלם וכו'; ודוד המלך עליו השלום אמר (תהלים י"ח) "כי אני ילצלע נכון וכו' חושה לעורתי" וכו'. אף אף על פי כן צריכין לידע שמדה טובה מרבה, וחסד אל כל היום, ואלמלא חסד ורחמים הנפלאים שממשיכין גדולי הצדיקים, ובפרט צדיקי שוכני עפר שהם מתפללין על העולם, ולולא הישועות והחסדים והנסים והנפלאות שנמשכין בכל יום על ידי תפלתם הנוראה, בודאי לא היה אפשר לאדם להתקיים, ומי שיש לו לב להבין יוכל לראות זאת כמעט בכל יום על ידי הדברים וההתפתחות שעוברים עליו ועל כל אדם בכל יום מה שרואה קצת ומה ששומע קצת, מלבד רבוי הדברים וההתפתחות הנעשים בעולם בכל יום ויום בכל עיר ועיר וכו' ועם כל אדם בפרטיות מה שאי אפשר לשער במחשבתו, רק החכם יבין מדעתו ממה שרואה ושומע קצת, להבין מזה, בשאר מדינות המלך מלכו של עולם מה נעשה בכל יום, ומכל זה יוכל להבין רמזים לכל יבדלהו רעיוניו מכל מה שעובר עליו, הן בפרנסה, הן בבריאות, ושאר דברים, רק מכלם יזכר בהשם יתברך מכל מקום שהוא איך שהוא, כי גם בשאול תחתיות יכולין להיות סמוך להשם יתברך ולזכור את עצמו בהשם יתברך בכל עת, בפרט על ידי השוניים וההתפתחות העוברים עליו, שכלם הם רק בשביל זה בשביל לרמוז לו וכו' פידוע לנו, כאשר כבר דברנו בזה הרבה.

ואיך שהוא תפלה וצעקה מועיל לכל דבר, אף קשה לצעק ולהתפלל בקוה בטחנו שסוף כל סוף יהיה אחריתנו לטובה גדולה בעזרת השם יתברך ואל יעזבנו ואל יטשנו בחסדו הגדול יתברך שמו לגצח. דברי איבך הנותב ממקדה שבלב ומצפה לישועה. נתן מברסלב (עלים לתרופה מכתב קיב)

הארות על מאמר "ויבן ה' אלקים את הצלע" (בסימן סז)

י. וכי לא אשא פנים לישראל שאני אמרתי ואכלת ושבעת וברכת והם מדקדקים מכזית ועד כביצה.

ובהנ"ל מתורץ מה שיש להבין במנהג דיקדוקן של ישראל, דמכיון דהאי "ושבעת" דכתב רחמנא, היינו דבעינן שביעה גמורה וכמ"ש התוספות (בכות דף ט"ז): ד"ה רבי מאיר, ובפחות מזה אין לברך א"כ היאך נהגו לברך אפחות מזה, ועוד כי לנו להיות יותר צדיקים מרצונו ית', הלא הנוהג כן ריח יוהרא ומינות נודף ממנו, ועל פי הנ"ל אתי שפיר דהאי "ושבעת" סובל כמה פירושים ובדרך שאדם רוצה לילך מוליכים אותו, כי התורה היא עץ חיים ומזונא לכולא ביה.

(מתוך הספר יש מאין הארות על הסה"ק ליקוטי מוהר"ן)

אשר לא עלה עליה עול

על-ידי הנקודות טובות שמוציאין, על-ידי זה נכנע הרע בחינת עמלק ועל-ידי זה זוכין באמת לתשובה כפ"ל וזה בחינת (וזה חוקת דף ק"פ ע"ב) פרה אדמה תמימה אדמה, דא דינא קשיא תמימה, דא דינא רפיא דהינו קשהוה בבחינת דינא קשיא שמתגבר הרע ח"ו, שזה בחינת דינא קשיא ח"ו, אזי צריך לרפות הדין על-ידי שמוציא בעצמו איזה נקדה טובה עדין וזה בחינת (כמדבר י"ט) אשר אין בה מום אשר לא עלה עליה עול כי הנקדה טובה היא בחינת יונה תמה שאין בה שום מום, כי היא נאה ויפה, בחינת שחרה אני ונאנה וכו' כפ"ל וזה בחינת (פיט פרשת פרה) מטהר טמאים ומטמא טהורים, כי זאת הבחינה מה שידן את עצמו לכף זכות ומוציא בעצמו נקודות טובות, זאת הבחינה מטהרת טמאים ומטמא טהורים, כי מי שהוא בפורגה התחתונה צריך דוקא למצא זכות בעצמו כדי שלא יפול לגמרי ח"ו, ועקר טהרתו ותשובתו על-ידי זה דיקא כפ"ל, אבל מי הוא טהור כשיחזיק עצמו בפורגת הטוב בודאי נפגם על-ידי זה, כי יפול לגדלות ח"ו, וכמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה אפלו כל העולם כלו אומרים לה צדיק אתה היה בעיניך ברשע על-כן אמרו, ברשע, ולא רשע גמור ח"ו, כי אסור להחזיק עצמו לרשע גמור ח"ו, רק אדרבא, כשיגדמה לו שהוא רשע גמור ח"ו, ואפלו אם האמת הוא כף ח"ו, אף-על-פי-כן צריך לחפש ולבקש למצא בעצמו נקדה טובה לכל ידיו, ח"ו, רשע גמור כפ"ל ועל-ידי זה נטהר וזוכה לתשובה כפ"ל וזה בחינת מטהר טמאים ומטמא טהורים כפ"ל.

(ליקוטי הלכות אורח חיים א הלכות השכמת הבוקר הלכה א)

וזה בחינת חמש זכירות שכלם הם בחינת שמירת הזכרון דקדושה, דהינו לאדבקא מחשבתא בעלמא דאתי, כי זכירת מעשה עמלק זה בחינת הנכנעת הרע עין, כי עמלק היה רע עין מאד, כי עקר מלחמתו היה רק מחמת שעינו היה רעה בגדלת ישראל, וזהו בחינת (כמדבר כ:) "ויראו כל העדה כי גוע אהרן", ודרשו רבותינו ז"ל (ראש השנה ג): "אל תקרי ויראו אלא וייראו", כי נסתלקו עניי כבוד, ועל-ידי זה נראו ונתגלו כל העדה ואז בא עמלק, כמו שכתוב (כמדבר כא): "וישמע הכנעני מלך ערד", שהוא עמלק, כמו שפרש רש"י. כי בתחלה היו העניי כבוד מכסין וחופין עליהם וחוצצין בפני עינו הרעה ולא היה לעמלק שום שליטה עליהם על-ידי עין רע שלו, רק אחר כך אחר שנסתלקו העניי כבוד, אז רצה לשלט עליהם חס ושלום על-ידי עינו הרעה. ועל-כן לא היה מתגבר בתחלה כי אם על חלושי כח שהיה הענין פולטן ולא היו יכולים להשמר מעינו הרעה.

וזהו (שמות יז): "ויבא עמלק וילחם עם ישראל ברפידים". ודרשו רבותינו ז"ל (בכורות ה): "ברפיון ידים", זה בחינת חלישות הידים שעל ידם מכניעין המדמה ואז נכנע גם עינו הרעה. כי הרע עין מתגבר על-ידי כח המדמה שהוא גם-כן פגם העינים ועל-ידי בחינת היד מכניעין המדמה ונכנע הרע עין. ועל-כן בא עליהם עמלק ברפיון ידים כפ"ל. וזהו: "והיה כאשר ירים משה ידו וגבר ישראל וכו'". ידו דיקא. כי משה היה יכל להרים ידו לברר על-ידי זה הטוב מן המדמה ולהכניע את הרע שעל-ידי זה נופל הרע עין ממילא, כי עקר יניקת הרע עין שהוא רע גמור הוא דרך המדמה שמערב טוב ורע, שהוא בחינת "עץ הדעת טוב ורע", בחינת נגה פידוע. וכשזוכין על-ידי בחינת היד, בחינת שמחה להכניע הרע שבמדמה ולברר ולהעלות ולהרים הטוב שבו אל הקדושה, על-ידי זה נופלים הקלפות רעות שהם בחינת רע עין, רע גמור, הם נופלים לגמרי, שזהו בחינת מפלת עמלק שהוא רע עין.

(ליקוטי הלכות יורה דעה ב הלכות מלמדים הלכה ג אות ה)

ימית נת אסתר

חזרה בתשובה שלמה

להצלחת

ר' אברהם בן אסתר ומשפחתו
ברוחניות ובגשמיות

לעילוי נשמות

תמונת אסתר ע"ה

נלב"ע מ"ו שבט

ת.נ.צ.ב.ה.

נתן וצ'רנה בלאוואר ע"ה

ר' רפאל בן ר' משה ז"ל

ניב כהן בן ערנה

ליוונ הגון

והצלחה ברוחניות ובגשמיות

לעילוי נשמות

שמואל בן אברהם כהן ז"ל